

NADLEŽNOST U OVRŠNOM POSTUPKU I SASTAV PRIJEDLOGA ZA OVRHU

Tekst: **odvjetnica Tiziana Paris**
Foto: **arhiva Burze Nautike**

Potaknuti posebnim upitima naših stranaka glede načina naplate svojih potraživanja ako je predmet ovrhe plovilo, odlučili smo u ovom članku posebno analizirati institut ovrhe sukladno odredbama Pomorskog Zakonika. U tom pogledu moramo svakako naglasiti kako je ovršni postupak iznimno kompleksan i s toga ćemo u ovom članku analizirati nadležnost sudova u slučaju ovršnog postupka na brodu kao i specificirati kako se pravilno sastavlja prijedlog za ovrhu.

Što je ovrha? Ovrha je postupak prisilnog ostvarivanja tražbina odnosno to je postupak koji vjerovnicima garantira naplatu svojih potraživanja od strane dužnika. Postupak ovrhe dakle

pokreće ovrhovoditelj prijedlogom ili po službenoj dužnosti (kada je to određeno zakonom) i to na temelju:

- ovršne isprave (podnosi se sudu)
- vjerodostojne isprave (podnosi se javnom bilježniku).

Odredbama Pomorskog Zakonika uređuje se ovrha na brodu i teretu na brodu, koji se nalazi u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske. Međutim, naglašavamo kako se izraz »brod« primjenjuje i na ostale pomorske objekte, osim brodica obzirom da se ovrha i osiguranje nad istima provodi prema Ovršnom zakonu.

A što točno može biti **predmet ovrhe**? Smiju li biti i strani brodovi? U

tom pogledu zakonodavac je definirao što NE MOŽE biti predmetom ovrhe ili osiguranja, dakle ne mogu biti:

- 1) ratni i s njima izjednačeni brodovi, javni brodovi,
- 2) strani brodovi u neškodljivom prolasku teritorijalnim morem Republike Hrvatske,
- 3) strani brodovi koji se zadržavaju na unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske zbog više sile ili zbog nevolje na moru, dok viša sila ili nevolja na moru traju.

Za strane brodove međutim postoji iznimka, odnosno isti mogu biti predmet ovrhe ili osiguranja ako se postupak provodi radi ovrhe ili osiguranja tražbina

koje su nastale za prolaska i zadržavanja broda na području Republike Hrvatske.

Nakon što smo odredili što može biti predmet ovrhe, a prije podnošenja prijedloga za ovrhu, moramo si postaviti dva iznimno važna pitanja: Kojem se sudu dostavlja prijedlog za ovrhu? A tko provodi ovrhu?

Sukladno čl. 841 Pomorskog zakonika st. 6 utvrđuje se kako ovrhu na brodu i teretu na brodu određuju i provode **trgovački sudovi nadležni za pomorske sporove**. Međutim na području RH imamo više trgovačkih sudova, pa kako dakle znati kojem točno sudu uputiti naš prijedlog za ovrhu? Daljnim odredbama Pomorskog zakonika određeno je kako za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na brodu, odnosno

Ovrha je postupak prisilnog ostvarivanja tražbina odnosno to je postupak koji vjerovnicima garantira naplatu svojih potraživanja od strane dužnika

brodu u gradnji upisanom u upisnik brodova mjesno je nadležan sud na području nadležne lučke kapetanije za upis.

Ali prijedlog za ovrhu je jedno dok je provedba rješenja o ovrsi drugo, pa tako

u slučaju provedbe rješenja o ovrsi na brodu, ovrhovoditelj može zatražiti istu pred svakim stvarno nadležnim sudom na čijem se području zatekne brod u vrijeme kada ovrhu treba provesti. Osim prijedloga za ovrhu i provedbe, u ovršnom postupku imamo potrebu i provođenja raznoraznih upisa (kao npr. upis o pokretanju ovršnog postupka), a koje upise provodi tijelo koje vodi upisnik u kojem je upisan brod odnosno brod u gradnji.

MEĐUTIM, ŠTO SE DEŠAVA AKO BROD NIJE UPISAN U UPISIKU BRODOVA?

Sukladno čl. 845 Pomorskog zakonika definirano je kako za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu i za provedbu ovrhe na stranom brodu i na domaćem

brodu, odnosno brodu u gradnji koji nije upisan u upisnik brodova, mjesno je nadležan sud na čijem se području nalazi brod, odnosno brod u gradnji u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu. Ukoliko se u vrijeme provedbe ovrhe gore navedeni brod ne nađe na području suda koji je ovrhu odredio, ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe podnijeti rješenje o ovrhi svakom stvarno nadležnom sudu na području kojega se brod nađe s prijedlogom da taj sud provede ovrhu.

S obzirom da je u sudskoj praksi dolazilo do mnogobrojnih problema pri određivanju nadležnosti sudova jer se neki brodovi nisu upisivali u upisniku ili su se tokom trajanja ovršnog postupka ispisali, to je zakonodavac odredbom iz čl. 846. Pomorskog Zakonika pokušao na neki način zaštititi ovrhovoditelje te je ipak na kraju predvidio i mogućnost da ovrhovoditelj može prijedlog za ovrhu podnijeti bilo kojem stvarno nadležnom sudu ako se u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu na brodu koji nije upisan u upisnik brodova ne zna da li se brod nalazi u teritorijalnom moru ili unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske. U tom slučaju Rješenje o ovrhi ovrhovoditelj može radi provedbe ovrhe podnijeti stvarno nadležnom sudu na području kojega se nađe brod.

Posebno je ujedno značajna odredba iz čl. 851 Pomorskog zakonika koja određuje kako je za odlučivanje o prijedlogu za ovrhu na temelju stranih

sudskih odluka i za provedbu te ovrhe mjesna nadležnost suda određuje se primjenom pravila o mjesnoj nadležnosti suda za ovrhu na temelju odluka hrvatskih sudova.

Jednom kad je utvrđena nadležnost suda, ovrhovoditelj podnosi istome prijedlog za ovrhu sa točnom specifikacijom ovršnih radnji koje se moraju provesti tijekom postupka. Odredbom iz čl. 853 Pomorskog zakonika utvrđuje se kako se ovrha na brodu i brodu u gradnji upisanom u upisnik brodova provodi:

- zabilježbom ovrhe u upisniku,
- utvrđivanjem vrijednosti broda, odnosno broda u gradnji,
- prodajom broda, odnosno broda u gradnji i
- namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenog prodajom.

Navedene su radnje iznimno važe te zakonom nije dopušteno izostaviti niti jednu od istih.

Osim specifikacije ovršnih radnji, prijedlog za ovrhu na brodu radi naplate novčane tražbine mora posebno sadržavati:

- 1) ime, zanimanje, prebivalište ili, podredno, boravište i državljanstvo, odnosno naziv, sjedište i državnu pripadnost ovrhovoditelja,
- 2) ime, zanimanje, prebivalište ili, podredno, boravište i državljanstvo,

odnosno naziv, sjedište i državnu pripadnost ovršenika,

- 3) ime i oznaku broda, vrstu broda, luku upisa i državnu pripadnost broda,
- 4) upisnik brodova u koji je hrvatski brod upisan,
- 5) mjesto gdje se brod nalazi, odnosno naznaku da to mjesto nije poznato,
- 6) valutu i visinu tražbine za koju se traži prodaja,

- 7) naznaku isprava na temelju kojih se traži ovrha,
- 8) popis poznatih založnih ovrhovoditelja odnosno nositelja drugih prava koja prodajom prestaju,
- 9) izjavu je li u odnosu prema brodu na kojemu se traži ovrha određeno kakvo sredstvo osiguranja,
- 10) po mogućnosti količinu i vrstu tereta na brodu i broj članova posade.

Uz navedeni prijedlog ovrhovoditelj mora obavezno priložiti:

- 1) ispravu na temelju koje se traži ovrha (ovršna ili vjerodostojna isprava), u izvorniku ili u ovjerenom prijepisu,
- 2) ispravu kojom se dokazuje postojanje hipoteke na brodu i tereta te prava prvokupa koji su upisani u upisnik brodova,
- 3) podatke o poznatim privilegijima
- 4) ako se ovrha provodi na hrvatskom brodu, uz prijedlog treba priložiti izvadak iz upisnika brodova kojim se dokazuje vlasništvo ovršenika na brodu, ili, ako brod nije upisan u upisnik brodova – isprava kojom se dokazuje da se brod koji je predmet ovrhe nalazi u posjedu jednog ili više ovršenika. Ako je brod upisan na drugu osobu, a ne na ovršenika, prijedlogu se može udovoljiti samo ako ovrhovoditelj podnese ispravu

koja je podobna za upis ovršenikova prava;

- 5) ako je strani brod na kojemu se traži ovrha u vrijeme podnošenja prijedloga za ovrhu:

- već zaustavljen, uz prijedlog za ovrhu treba priložiti i ovjeren prijepis i prijevod isprave na hrvatskom jeziku, u skladu s propisima Republike Hrvatske, kojom se po pravu zemlje državne pripadnosti broda dokazuje vlasništvo i državna pripadnost broda.

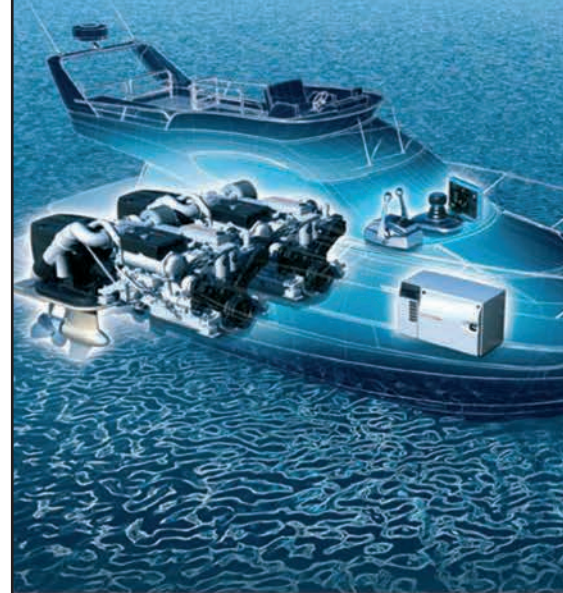
- još nije zaustavljen, ovrhovoditelj mora učiniti vjerojatnik da je brod vlasništvo ovršenika.

Ukoliko je dostavljen prijedlog za ovrhu potpun i osnovan, tada će nadležni sud donijeti Rješenje o ovrsci kojim se ovrhovoditelj ovlašćuje po provedenom ovršnom postupku, namiriti svoju tražbinu.

Nakon cjelokupne predmetne analize odredba o ovršnom postupku na brodu možemo zaključiti kako je glavni cilj zakonodavca bio doprinijeti da ovršni postupak na brodu, uz poštivanje svih načela zaštite ovršenika, bude efikasniji i da u konačnici rezultira bržom i efikasnom naplatom vjerovnikove tražbine, na koju on ima puno pravo.

Za sve daljnje informacije, prijedloge tema i pravno savjetovanje slobodno nas kontaktirajte na: www.lawparis.com.

TU SMO ZA VAS!

- × Cummins Onan Generatori 4 - 80 kW
- × Cummins Marine Generatori 70 - 2000 kW
- × Cummins Brodski Motori 150 - 2000 kW
- × Cummins Filteri (Fleetguard)
- × Dong brodski reduktori
- × Kobelt - kompletni sustav upravljanja reduktorom i okretajima motora
- × FW MURPHY - Instrumentacija i senzori motora, Sherwood impeleri
- × Cummins Adriatic LCB - kompletan sustav automatizacije i zaštite motora po sistemu "Ključ u ruke"
- × Projektiranje i ugradnja

Cummins
adriatic

Cummins Adriatic d.o.o.
Kraljice Jelene 15, 21204 Dugopolje
tel: +385 21 668 640, fax: +385 21 668 648
email: info@cumminsadriatic.hr

www.cumminsadriatic.hr

